

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ D'EDUCACIÓ, RECERCA I CULTURA DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 353-1992

Fq.Con.núm. 33/27

X legislatura

Any 2022

Núm. 70

Presidència del Sr. Joan Mascaró i Bosch

Sessió celebrada dia 10 de març de 2022

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I. Adopció d'acord respecte de l'escrit RGE núm. 702/22, presentat pel Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, de sol·licitud de compareixença del conseller de Fons Europeus, Universitat i Cultura, per tal que informi sobre les subvencions atorgades anualment per ajudar a la investigació..... 1134

II. PROPOSICIÓ NO DE LLEI RGE núm. 6550/21, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a consolidar l'1,5% cultural en obres públiques estatals. 1135

EL SR. PRESIDENT:

Bona tarda, senyores i senyors diputats. Començarem la sessió d'avui i, en primer lloc, els deman si es produeixen substitucions.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Sergio Rodríguez, en substitució de Jorge Campos.

LA SRA. CAMPOMAR I ORELL:

Joana Aina Campomar substitueix Joan Mas.

EL SR. PRESIDENT:

D'acord, gràcies.

I. Adopció d'acord respecte de l'escrit RGE núm. 702/22, presentat pel Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, de sol·licitud de compareixença del conseller de Fons Europeus, Universitat i Cultura, per tal que informi sobre les subvencions atorgades anualment per ajudar a la investigació.

Passarem al primer punt de l'ordre del dia d'avui, que consisteix en l'adopció d'acord respecte de l'escrit RGE núm. 702/22, presentat pel Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, de sol·licitud de compareixença del conseller de Fons Europeus, Universitat i Cultura, per tal que informi sobre les subvencions atorgades anualment per ajudar a la investigació.

Per a la seva defensa, té la paraula el Sr. Rodríguez.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Gracias, Sr. Presidente. Permítame ya, dado que esta es la Comisión de Educación y Cultura, dedicar unos segundos en homenaje a John Elliott, el hispanista británico, Premio Príncipe de Asturias en 1996, profesor de Oxford, Cambridge, King College, etc., que ha fallecido hoy; una personalidad muy relevante en el mundo de la historiografía, un enamorado de España, un hombre que además me influyó personalmente en mi decisión de estudiar Historia, y antes de empezar le quería rendir este tributo y este homenaje.

Dicho esto, nosotros solicitamos la comparencia del conseller de Fondos Europeos, Universidad y Cultura respecto a ciertas informaciones que han surgido en la prensa sobre la utilización de las subvenciones del Institut d'Estudis Baleàrics, que preside.

Nosotros consideramos que -lo hemos hecho prácticamente siempre- siempre hemos apoyado las solicitudes de comparencia de cualquier grupo político, que éste es el lugar donde los conselleres pueden venir a explicarse, disipar cualquier duda en torno a su gestión, y, en estos momentos tan complicados para nuestro país hemos de ser muy escrupulosos con la utilización de los fondos públicos.

Evidentemente, nadie, y aún menos yo, está en contra de que se utilicen fondos para la investigación, especialmente en

el campo de las ciencias sociales, que normalmente son la hermana pobre dentro del mundo de la investigación, que suele estar más volcado en la ciencia, que tiene aplicaciones más prácticas, incluso económicas, pero -pero-, han surgido dudas con respecto a las subvenciones que se están otorgando, decenas de miles de euros, para investigaciones o proyectos que, además, no son de dominio público, que muchas veces no se publican, que no se les exige una revisión posterior del trabajo realizado, simplemente su presentación.

Entonces, nosotros consideramos que sería oportuno que el conseller compareciera ante esta comisión para explicarnos cómo, por qué y a quién se otorgan estas subvenciones.

Gracias, Sr. Presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Rodríguez. En torn de fixació de posicions, pel Grup Popular, té la paraula la Sra. Durán.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Gràcies, president. Molt bona tarda. Nosaltres donarem suport a aquesta compareixença, ho fem sempre. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

D'acord, gràcies. Per Unidas Podemos té la paraula la Sra. Santiago.

LA SRA. SANTIAGO I CAMACHO:

Gracias. Bueno, nosotras consideramos que, efectivamente, el Parlament está para solicitar comparencias y para que vengan aquí a prestar, a rendir cuentas, los consejeros y las consejeras correspondientes -es un ejercicio democrático más-, entonces, sea por las subvenciones o simplemente por informar sobre la gestión que se está haciendo y que podamos preguntarle acerca de cuestiones de avance en los temas de cultura y que lleva este consejero, pues consideramos apropiada la comparencia y votaremos a favor.

Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Santiago. Pel Grup Parlamentari Ciudadanos té la paraula la Sra. Guasp.

LA SRA. GUASP I BARRERO:

El Grup Parlamentari Ciutadans dona suport a aquesta sol·licitud de compareixença.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies. Pel Grup MÉS per Mallorca té la paraula la Sra. Campomar.

LA SRA. CAMPOMAR I ORELL:

Gràcies. Nosaltres hi votarem a favor.

EL SR. PRESIDENT:

D'acord. Pel Grup El Pi Proposta per les Illes té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sr. President. Nosaltres ens hi abstenem.

EL SR. PRESIDENT:

D'acord. No assisteix el Grup Parlamentari Mixt, per tant, té la paraula el Grup Parlamentari Socialista, el Sr. Casanova.

EL SR. CASANOVA I PEIRÓ:

Gràcies, Sr. President. Nosaltres, també el nostre grup, consideram que és adient que vinguin a donar les explicacions pertinents, per tant, hi votarem a favor. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

D'acord. Per tant, passàrem a votació.

Vots a favor de la proposta?

Vots en contra?

Abstencions?

EL SR. SECRETARI:

11 a favor, 1 abstenció.

EL SR. PRESIDENT:

En conseqüència, queda aprovat recaptar la presència del conseller de Fons Europeus, Universitat i Cultura, per tal que informi sobre les subvencions atorgades anualment per ajudar a la investigació.

II. Proposició no de llei RGE núm. 6550/21, presentada pel Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a consolidar l'1,5% cultural en obres públiques estatals.

Passarem al segon punt de l'ordre del dia, que consisteix en el debat de la Proposició, RGE núm. 6550/21, del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, relativa a consolidar l'1,5 cultural en obres públiques estatals. Per a la seva defensa, té la paraula la Sra. Campomar.

LA SRA. CAMPOMAR I ORELL:

Gràcies, president. Bé, com veieu, és una proposició no de llei que ja té prou mesos de quan es va presentar, en aquell moment coneixíem que el ministeri havia aprovat un informe d'avantprojecte... -ah, perdó-, un informe d'avantprojecte de modificació de la Llei de patrimoni històric i de salvaguarda de patrimoni cultural immaterial.

Les explicacions, un poc el coneixement de la notícia que teníem en aquells moments són la intenció de garantir més la conservació de cara a les possibles espoliacions; condicions, diguem, més requisits a l'hora de l'exportació de béns; una millor eficàcia en el règim de béns d'interès cultural, que crec que tots som conscients que és molt necessària, perquè és una regulació que deixa insatisfeta molta gent, perquè realment de vegades no es pot..., hi ha impediments per aplicar-la...; bé, ampliació també dels conceptes de patrimoni immaterial, sancions, actualització de sancions, i nous tipus sobretot de patrimoni immaterial industrial, sobretot, com era el cinematogràfic, l'audiovisual, l'antropològic, etc.

Bé, la qüestió és que sí que és cert que nosaltres veuríem, en aquest moment, aquesta modificació, encara no està en tràmit, entenem que és una proposta que encara s'estudia i a veure si al final arriba a fer-se realitat, però sí que és veritat que nosaltres, des de MÉS per Mallorca, ja vàrem també instar que el tant per cent cultural, tant per cent que es dedica de les obres, el tant per cent cultural, a la nostra comunitat autònoma, fos d'1 a 1,5%, això ho vàrem aprovar en aquesta cambra en el 2021, i també consideram oportú que també l'Estat, també tengués aquest..., hi hagués aquest reconeixement o aquest increment d'aquest 0,5 percentual a l'hora de dedicar un tant per cent del cost de les obres al sector cultural.

El cert és que sí que és veritat que, des del 2013, el Ministeri de Foment, per acords i voluntàriament ja aplica aquest 1,5% cultural en lloc d'un 1%, que és al que està obligat, però, bé, jo crec que la nostra proposta va un poc encaminada al que ja hem fet en aquesta comunitat autònoma, que sigui generalitzat a totes les obres a nivell estatal, perquè creiem que és una forma també de finançament del sector cultural, i de reconeixement i de conservació d'aquest patrimoni, que de vegades costa tant trobar finançament per poder dur-lo a terme.

Per tant, jo crec que, nosaltres no, jo no em vull estendre més, jo crec que tots els grups parlamentaris que hi ha aquí coneixen bé el tema, també el vàrem tractar quan vàrem tractar el tema aquí, a la nostra comunitat autònoma, i bé, esper que puguin donar suport a la nostra proposta.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Campomar. En torn de fixació de posicions, pel Grup Popular té la paraula la Sra. Durán.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Gràcies, president, bona tarda a tots. Sí, Sra. Campomar, coneixem aquesta iniciativa i, a més, li donarem suport, li donarem suport.

Creiem que és adient, ara que es mira de fer aquesta revisió, d'aquestes dues lleis que esmenta la seva proposició no de llei, que s'inclogui ja aquesta diferenciació. Ara, dins la llei està previst només l'1%; sí que és vera que si entrem a la pàgina del ministeri, a la mateixa pàgina del ministeri, ja ens posa la conservació del patrimoni: un 1'5%, ja es contempla.

Per tant, nosaltres entenem que és lògic que també, la llei que s'hagi de tramitar actualment en el Congrés, no vagi a l'1, sinó que ja es contempli definitivament.

Hi estam d'acord per molts de motius, bàsicament perquè aquests recursos de l'Estat són necessaris per a la conservació del patrimoni que tenim a la nostra comunitat autònoma.

De fet, nosaltres hem demanat a la conselleria que ens faci arribar una relació de totes aquestes quantitats que han vingut de tots aquests projectes superiors a 300.000 euros, quines són les quantitats que han vingut aquí, a les Illes Balears, i quins són els projectes que s'han pogut finançar o que s'han pogut fer. Vull dir, fa molt poc que ho hem demanat i sí que és vera que estam molt interessats a veure la destinació final de tots aquests recursos que ens han d'enviar, sí o sí, del ministeri.

Hi estam d'acord per moltes raons -com deia-, però també evidentment no seria lògic que no estiguéssim a favor d'aquesta proposta que avui vostès fan, quan l'acord es va signar dia 15 d'octubre de 2013 i es va signar per la ministra de Foment, Ana Pastor en aquell moment, i el ministre d'Educació de Cultura i Esports, José Ignacio Wert, per tant, es va signar amb un govern del Partit Popular.

I creiem que ara la nova llei que es faci, que també esperam que surti amb consens dins el Congrés dels Diputats, dugui a l'1,5%.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Durán. Per Unidas Podemos, té la paraula la Sra. Santiago.

LA SRA. SANTIAGO I CAMACHO:

Muchas gracias. Había un museólogo francés, que se llamaba Rivière, que decía que el patrimonio cultural o histórico eran aquellos bienes materiales o inmateriales en los que la población se reconoce y busca una explicación del por qué de sus raíces. Todos los bienes materiales o inmateriales de los que hablaba Rivière son realmente joyas de esta comunidad autónoma y también de este país que han de cuidarse para que las nuevas generaciones puedan seguir encontrando esos porqués y puedan seguir entendiendo y valorando su identidad.

Lo hemos dicho muchas veces, pero es cierto que Baleares, las Islas Baleares son tradición, son modernidad y en ese equilibrio tiene que seguir, porque esa es la seña que nos caracteriza como comunidad autónoma y es fundamental la preservación del pasado para comprender el presente y para mejorar el futuro cercano y el futuro más lejano.

La preservación patrimonial es un asunto de todos; la riqueza pertenece a la población de las Islas Baleares, y está

claro que los fondos del Estado tienen que llegar para cubrir las necesidades y las expectativas del patrimonio histórico y de la gente que vive aquí.

En este sentido vamos a votar que sí a la propuesta para ampliar ese 0,5 destinado a patrimonio de lo que actualmente se destina, por un lado, hay que explorar nuevos caminos hacia la ciencia y la inversión en investigación, para abrir nuevos horizontes de futuro, pero también creemos que es necesario proteger nuestra cultura y nuestra historia, que pertenece a toda la ciudadanía de Baleares, y en ese equilibrio creemos que está el verdadero avance en una sociedad comprometida con comprender su ayer y con mirar hacia el mañana.

Por lo tanto, consideramos que es acertada esta propuesta y le daremos nuestro apoyo.

Gracias.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Santiago. Pel Grup Parlamentari Ciutadans té la paraula la Sra. Guasp.

LA SRA. GUASP I BARRERO:

Gràcies, president. Sra. Campomar, sí que nosaltres, des de Ciutadans, donam suport a aquesta proposta, ho hem dit també en les comunitats autònomes on hem tengut l'ocasió, sempre hem defensat que era important dedicar 1,5% cultural del pressupost.

Es vera que això ja està reconegut a un conveni del 2013, però després es va ratificar al 2017. Trobam necessari i adient que es reformi quan es reformi la Llei de patrimoni històric i la Llei per a la salvaguarda del patrimoni cultural, que es faci aquesta modificació, com ens proposa MÉS per Mallorca avui.

Sí que és vera que no puc deixar d'esmentar avui que és una llàstima que al decret que després es va tramitar com a llei, per gestionar els fons europeus, s'hi hagi inclòs una disposició on s'exonera d'aquest 1% cultural quan siguin projectes finançats amb fons europeus. Des de Ciutadans varem fer una esmena, també ho varen fer altres grups, per no llevar aquesta obligació, però el Govern i els partits que li donen suport no ens varen donar suport i creiem que és una errada molt gran d'aquest govern eliminar aquesta obligació per als projectes que es finançaran amb fons europeus.

Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Guasp. Pel Grup VOX-Actua Baleares, té la paraula el Sr. Rodríguez.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Gracias, Sr. Presidente. Sin duda alguna España goza de un enorme patrimonio cultural material e inmaterial, el problema a veces, evidentemente, es el sostenimiento, nos recuerda aquel personaje, el Príncipe de Salina, del Gatopardo de Lampedusa,

que había heredado el título y las propiedades, pero no tenía dinero para mantenerlas. Desgraciadamente, a veces en este país nos ha sucedido esto.

Nosotros somos herederos de un inmenso patrimonio cultural, artístico y material, iglesias, catedrales, el canto de la Sibila, no es necesario extendernos y a veces no tenemos el dinero necesario para sostener este patrimonio que es fundamental; es fundamental, primero por un mero hecho de la importancia de lo que significa nuestra herencia cultural y, segundo, incluso desde un punto de vista egoísta, porque este patrimonio cultural a su vez es fuente de ingresos y es uno de los atractivos que hace que nuestro país sea visitado por millones de turistas todos los años.

Nosotros, como no puede ser de otra manera, vamos a apoyar la proposición no de ley de MÉS per Mallorca porque consideramos que es absolutamente oportuno y necesario que invirtamos más en el sostenimiento de nuestro patrimonio cultural, material e inmaterial.

Gracias, Sr. Presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Rodríguez. Pel Grup El Pi Proposta per les Illes té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, president, senyores i senyors diputats. Seré molt breu, simplement vull dir que nosaltres donarem suport a aquesta iniciativa. Vull donar l'enhorabona a la Sra. Campomar per haver-la duita a aquesta comissió, perquè pensam que és absolutament necessària.

Tot i que ja es pugui contemplar o no de cara a futur en aquest text nacional, el que sí pensam és que se li ha de donar suport i les coses bones s'han de poder dir i hi ha d'haver un compromís per part d'aquesta comissió que és on pertoca.

Així és que el nostre vot serà que sí. Gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Pons. Pel Grup Parlamentari Socialista té la paraula el Sr. Casanova.

EL SR. CASANOVA I PEIRÓ:

Moltes gràcies, president. Bé, des del Grup Parlamentari Socialista també consideram que la iniciativa és adient perquè, entre altres coses, contempla quelcom que es fa de facto, per tant, és una mica absurd no donar suport a una cosa que ja es fa.

Per tant, li donam total suport perquè també consideram que augmentar les aportacions al manteniment dels béns culturals, dels béns del patrimoni cultural, material o immaterial és una aportació sempre en favor de tothom, en surten beneficis.

Durant molt de temps, també és cert que durant molt de temps en aquestes illes també s'ha deixat una mica de banda molt de patrimoni cultural i s'han de fer passes per al seu manteniment.

Per tant, nosaltres no tenim altra cosa a dir més que li donaran suport. Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sr. Casanova. Per contradiccions té la paraula la Sra. Campomar com a grup proponent.

LA SRA. CAMPOMAR I ORELL:

Bé, moltes gràcies a tots els grups perquè avui pugui sortir aquesta iniciativa, diguem per una... pràcticament per unanimitat, crec que és important. Crec que també dona una empenta, també crec que dóna un missatge que realment valoram el patrimoni cultural, també instam l'Estat que dugui endavant aquesta modificació d'aquestes lleis perquè, a part d'aquest tant per cent, també implicaria ampliar aquest concepte de patrimoni immaterial, aquests instruments per garantir-lo i conservar-lo i també -diguem- per conservar-lo millor, i crec que també reflecteix un poc el que ja hem fet en aquesta comunitat autònoma també amb gran consens que també ho hem aplicat a la nostra comunitat autònoma.

Per tant, estic contenta avui que tots estiguem d'acord amb una qüestió que jo crec que beneficia sobretot la gent, el patrimoni i el futur de la nostra comunitat autònoma.

Moltes gràcies.

EL SR. PRESIDENT:

Gràcies, Sra. Campomar. Escoltats els portaveus entenc que podem donar per aprovada per assentiment la proposta de consolidar l'1,5% cultural a les obres públiques estatals.

Moltes gràcies. I no havent-hi més assumptes a tractar, aixecam la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS